



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Archi-||dioeceseos || Colonien-||sis Descriptio || Historica

Henriquez a Strevesdorff, Martinus

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Rhenvs Flvvivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12065

At Padebornensis Lupiam dat currere primo
 Fonte Diocesis, Montana cacumina subter
 Romanis Teutonbergensis Saltus, at olim
 Dicta, penes vicum Lipspringam, Lippia origo
 Cui nomen tribuit, per Sennamque inde susurrat,
 Post Padebornensem Residentis Principis arcem
 Neuvhausam, donec Padula jungatur & Alma,
 Hincque Monasterium trans, Angariaque Ducatum,
 Lipsadium ire parat, Lunamq; Hammumq; latusque
 Recklinghusani tangit muniminis unum,
 Derstenam prater: qua pontem urbs dicta viamque
 Obtinet. & tendit Rhenanum in flumen, ad imam
 Viceliam. Verum rursum ut properemus ad urbem
 Recklinghusanam, Comes hanc Moersensis, & Archi-
 Presul Agrippinas Thejodoricus, ut olim
 Clivensem contra arma Duce[m] bellumque moverat
 Obsessa Soisto urbe, gravi Mavorte, Serenos
 Ad Scharvvenburgi Comites pro pignore mille
 Septingentorum quinquagintaque ligavit
 Quinque florenorum, quam Salentinus, eandem
 Isenburgensis Comes Archipaterque refundens
 Nummorum Summam, sub pristina jura reduxit
 Archidiccesis, cui nunc pro tempore servit.

RHENVS FLVIVS.

MEntio, per dictas hujus cum saepius urbes
 Fluminis occurrat, consultum duximus, ortu
 Illius, & si quid memorabile venerit, inter
 Caetera, sub finem gemino deducere metro.

Rhenus ad arbitrium Vadiani, nomen adeptus
 Praecipiti a lapsu, rapidoque gravi impete cursu,
 Qui per Teutonium fortissimus, immo per omnem

Maximus Europam Fluvius censetur, in altis
 Rupibus antiqua producit originis usum
 Helveriaeque jugis, Avium qui nomine Montes
 Appellantur adhuc; Gothardi collis ad imam
 Radicem, bino capite, anterioris habente
 Nomen ab hoc Rheni - sed posterioris ab illo :
 Et semi in forma Lana primordia cursus
 Bodenum penetrando Vadum tenet, inde deorsum
 Teutonis ulterius recta perlabitur arvom,
 Conducens secumque vehens diversa carinis
 Commoda tranandis, & cetera multa fluentia,
 Qua circum circa Rheni portantur in equor;
 Neccarus hac inter Moenusque, Mosellaque gaudent
 Primatu, medium trans Coblent & usque Moselle
 Donec ad ingressum, penes Albam nomine Turrim
 Agrippinensem sinuoso gurgite lambit
 Archidicecesin: recto praterfluit inde
 Antenacum lapsu, Lintz, Bonnam, sicque supremos
 Per terra tractus Vbiorum admiratur urbem,
 Novesiumque petens, VVerdam, Vrdingaque per ima
 Arva Dicecesis, Rhenoberckamque susurrat:
 At infra Emricam Clivia per iugera, sese
 Ad Schenckenschantzam binas extendit in undas,
 Altera VVala audit, Phœbique cadentis ad oras
 Æstuat, atque Mosam, quæ Leuvensteina, sibi intrat,
 Altera pars Rheni servans genitabile nomen,
 Tendit in occidentos, quæ Manalis Vrsa, Triones,
 Inque duos rursùm fluvios partitur, & horum
 Vnus in Hispanios, Arnheimum, suspicit agros,
 Alter Hyperboreos Aquilonis pronus in axes
 Stat Sudar tranare lacum, variatque propinquum
 Nomen in Isellam, sed qui pralabitur Arnheim,
 Inque Beavv fertur, verso vult nomine Lecca
 Diciet; antè quidem per Leydam fluxit in ipsum
 Oceanum, verum dum Sequana(a) propter obortos

Ventorum motus, tempestatumque furores
 Ardua arenarum juga vi sublimius ipsis
 Ejectasset agris, per dictum est flumen adactus
 Per Culenbergam, Schonhoven atque Vianden
 Se sociare Mosa trans urbes, Rotterodamum,
 Scheidamum, & Brielam, jactura donec aruit
 Nominis, Oceanum Borealem Teutonibus intres:
 Talis ubi ingressus quondam, propè nomine pagum,
 Catwvichium in Batavo fundo quàm Sequana spumas,
 Consuevit fieri, qui Dunas nomine, Montes
 Propter arenosos fuit interclusus, ut antè
 Diximus, & soliti dudum fracta Ostia cursus.

Hic antiqua super Monumenta & Rara, vetusta
 Romanorum arcis, Castrum dic esse Britannum,
 Fundamenta vides, cuius muniminis Authorem
 Extructorque fuit Caius Caligula, Caesar
 Romanus, de quo nuper tellure remotà
 Dum Rudera extarent, & se fundamina tortis
 Obiicerent oculis, Phrygio ditissima saxo
 Marmora cuiusvis generis, Nummismata, Rara
 Qualibet, antiquis Signorum incisa parergis,
 Grammaticis, Iconibus, superinscriptisque figuris,
 Sunt miris inventa modis, testantia Priscos,
 Hosque characteres X. G. I. prasata uotârunt
 Marmora, sub tali sensu, ex Germania utrimque
 Inferiore, Satis iam constat Teutonas inter,
 Quos fovet inferior tellus, non Vbia solum
 Archidicæcesis comprehendi iura, sed innum
 Ad Rheni tractum quoque conregnare, situmque
 Et stabilem servare locum, quia scilicet infrâ
 Hæc loca, privatur genuino nomine Rhenu.

